

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

для студентів

спеціальності

освітньо-професійної програми

освітньо-професійного ступеня

231 Соціальна робота

Соціальна педагогіка

фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985
Програма № 1654/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти
82
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20 24 с

Київ-2024

Розробник:

Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти
Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти
Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від 31 серпня 2022 р. № 1

Голова циклової комісії Ау Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

01 вересня 2022 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи
Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

О. Головчанська

Заступник директора з навчальної роботи

Яніна Карлінська

Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. (Доценко А.О.), «30» серпня 2023 р., протокол № 1

на 2024/2025 н.р. (Доценко А.О.), «29» серпня 2024 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів/годин	1,5/45	1,5/45
Обсяг годин, в тому числі:	45	45
Аудиторні	22	20
Модульний контроль	2	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	21	21
Форма семестрового контролю	-	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування готовності студентів до оволодіння професійними знаннями та навичками соціального педагога та розвиток їх професійно значущих рис, якостей та здібностей.

Завдання курсу:

- формування у студентів умінь наукової організації навчальної діяльності як підґрунтя оволодіння професійною діяльністю;
- ознайомлення студентів із специфікою соціальної роботи з різними категоріями клієнтів;
- формування у студентів уявлень про цілісний образ соціального педагога як людини, що володіє певними характерними духовно-моральними якостями, а також відповідним комплексом знань та умінь.

Дисципліна «Вступ до спеціальності» як обов'язковий компонент освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння студентами загальними, фаховими та предметними компетентностями.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Інтегральна компетентність		
ІК 1	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.	
Загальні компетентності		
ЗК 2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Модуль 1: 3, 4, 5,6 Модуль 2: 1, 4
ЗК 5.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Модуль 1: 1-6 Модуль 2: 1-4
ЗК 6.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Модуль 1: 1-6 Модуль 2: 1-4
ЗК 8.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	

Спеціальні компетентності		
СК 1.	Здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи.	Модуль 1: 1-6 Модуль 2: 1-4
СК 3.	Здатність вести документацію під час виявлення потенційних отримувачів соціальних послуг.	Модуль 1: 1-6 Модуль 2: 1-4
СК 7.	Здатність визначати шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.	
СК 9.	Здатність застосовувати сучасні технології та методи професійної діяльності.	
СК 10.	Здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері.	
СК 12.	Здатність дотримуватися етики професійного спілкування і стандартів соціальної роботи.	
СК 18.	Здатність до ефективного міжособистісного спілкування, емпатійного слухання, емоційної стабільності, толерантності.	

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студенти:

- **РН 1.** Здійснюють пошук, аналіз та оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.
- **РН 3.** Розв'язують типові задачі в професійній діяльності.
- **РН 5.** Застосовують етичні принципи і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
1 курс 1 семестр					
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика студента-грінченківця та майбутньої професії					
Тема 1. Моя майбутня професія. Сфери діяльності соціального педагога.	5	2			3
Тема 2. Особливості професійної діяльності.	7	2	2		3
Тема 3. Мій університет	7	2		2	3
Тема 4. Я – студент грінченківець. Як краще організувати навчання	9	2	2		5
Тема 5. Лідерствослужіння.	6	2		2	2
Тема 6. На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення	9	2	2		5
Модульний контроль	2				
Разом *	45	12	6	4	21
1 курс 2 семестр					
Змістовий модуль 2. Професійне становлення соціального педагога					
Тема 1. Вимоги до особистості соціального педагога	12	4	2		6
Тема 2. Адаптація майбутнього соціального педагога до професійної діяльності	10	2		2	6
Тема 3. Професійне спілкування соціального педагога	11	2	2	2	5
Тема 4. Розвиток професійних здібностей майбутнього соціального педагога	8	2	2		4
Модульний контроль	4				
Разом *	45	10	6	4	21
Усього	90	22	12	8	42

* з урахуванням модульного контролю

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика студента-грінченківця та майбутньої професії

Тема 1. Моя майбутня професія. Сфери діяльності соціального педагога.

Виникнення соціальної педагогіки. Категорії соціальної педагогіки. Зв'язок соціальної педагогіки з іншими науками. Сфера освіти. Сфера охорони здоров'я. Сфера соціального захисту населення. Сфера охорони правопорядку. Сфера служб для молоді.

Основні поняття теми: соціальна педагогіка, соціальна робота, діяльність, соціальна сфера, практична діяльність, соціально-педагогічна діяльність, особистість, соціалізація, соціальний педагог, профілактика, складні життєві обставини, сфера освіти, охорони здоров'я, сфера соціального захисту населення, клуби за місцем проживання, центри соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді.

Тема 2. Особливості професійної діяльності.

Посадові обов'язки соціального педагога. Функції соціально-педагогічної діяльності.

Основні поняття теми: складні життєві обставини, соціалізація, особи з інвалідністю, соціальна реабілітація, соціальне виховання, малозабезпечені сім'ї, соціальні служби.

Семінарське заняття 1. Особливості професійної діяльності.

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

Тема 3. Мій університет.

Ідея університету, витоки і шляхи розвитку нашого університету, місія Університету, візія Університету, ключові цінності Університетської спільноти, пріоритети розвитку Університету, Принципи розвитку Університету, гімн Університету. Ім'я Бориса Грінченка — в назві Університету.

Практичне заняття 1. Мій Університет.

Основні поняття теми: місія Університету, візія Університету, ключові цінності Університетської спільноти, пріоритети розвитку Університету, Принципи розвитку Університету.

Рекомендована література: основна [1; 3; 4;] додаткова [6;7]

Тема 4. Я – студент грінченківець. Як краще організувати навчання.

Студент, студентство, соціальний статус студента, самооцінка, професійне самовизначення, особливості діяльності студентів, права та обов'язки студентів, студентська академічна група, лідер, об'єкт, суб'єкт навчально-професійної діяльності, мета діяльності.

Комунікація, аудіювання, усне та писемне мовлення, ситуація спілкування, монолог, діалог, полілог, виступ, читання (ознайомлювальне,

вивчальне, вибіркове), промова, доповідь, дискусія, диспут, тематичні виписки, тези, конспект, есе, реферат, письмові творчі роботи, список джерел.

Основні поняття теми: студент, студентство, успішна адаптація, діяльність студента, конфлікт у широкому розумінні, комунікація, спілкування, мовлення, діяльність.

Семінарське заняття 2. Як краще організувати навчання.

Рекомендована література: основна [1;2 3;4;5] додаткова [1;2;8;9]

Тема 5. Лідерствослужіння

Команда, командна взаємодія, студентська група, підструктури студентської групи, корпоративна культура, проблемна ситуація, групове рішення, проектне завдання, лідер.

Практичне заняття 2. Лідерствослужіння

Тема 6. На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення.

Цілі та їх досягнення. Нові корисні звички – шлях до успіху. Формування професіоналізму. Особистісне та професійне самовизначення.

Основні поняття теми: особистість, індивід, саморозвиток, самовдосконалення, лідерські якості, професійне самовизначення, успішний шлях.

Семінарське заняття 3. На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення

Рекомендована література: основна [1;6] додаткова [9;10]

Змістовий модуль 2. Професійне становлення соціального педагога.

Тема 1. Вимоги до особистості соціального педагога.

Соціальний педагог: сучасні вимоги до підготовки та формування особистості.

Здатності і здібності: структура, зміст.

Зміст соціально-педагогічної компетентності. Професійні якості соціально-педагогічної компетентності соціального педагога: гуманність, громадська відповідальність, соціальна активність, інтелігентність, правдивість, справедливість, порядність, чесність, гідність, працьовитість, самовідданість, інноваційний стиль науково-педагогічного мислення, готовність до створення нових цінностей і прийняття творчих рішень, здатність до міжособового спілкування.

Поняття професійної майстерності. Її компоненти: професійні знання, педагогічна техніка, педагогічні здібності, педагогічна моральність, професійно та індивідуально вагомі якості, зовнішня культура. Етапність формування професійної майстерності Рівні оволодіння професійною майстерністю.

Поняття та критерії професійного мислення.

Поняття та складові професійної культури.

Семінарське заняття 4. Вимоги до особистості соціального педагога.

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

Тема 2. Адаптація майбутнього соціального педагога до професійної діяльності

Професійне середовище молодого соціального педагога. Реакція при зустрічі суб'єктів освітнього середовища і молодого соціального педагога. Професійні помилки молодих соціальних педагогів. Готовність соціального педагога до праці. Професійні ілюзії молодого соціального педагога. Напрями професійного становлення молодого соціального педагога.

Дорожня карта адаптації молодого соціального педагога. Особова картка молодого соціального педагога. Професійні заповіді соціального педагога.

Рекомендації щодо проведення заходів та бесід.

Вправи для психологічного фітнесу соціального педагога.

Практичне заняття 3. Адаптація майбутнього соціального педагога до професійної діяльності.

Тема 3. Професійне спілкування соціального педагога

Поняття спілкування. Спілкування з дітьми та дорослими. Види спілкування.

Етапи спілкування. Їх характеристика. 1 етап – моделювання спілкування; 2 – організація безпосереднього спілкування; 3- управління спілкуванням; 4 – аналіз здійснення спілкування; вербальне спілкування, стадія педагогічного спілкування з дітьми: зворотний зв'язок.

Стили спілкування. Спілкування-дистанція. Спілкування-залякування. Спілкування-загравання. Значення власного стилю спілкування.

Техніка спілкування. Поняття техніка мовлення. Показники виразного мовлення: дихання, голос, дикція, інтонація, темп. Їх характеристика. Методики розвитку вмінь і навичок професійного мовлення: формування мовленнєвих умінь і навичок; оволодіння допоміжними засобами мовлення; розвиток навичок, умінь активного слухання. Дихання і голос як елементи соціально-педагогічної техніки. Адаптація і розвиток професійного дихання.

Семінарське заняття 5. Професійне спілкування соціального педагога.

Практичне заняття 4. Професійне спілкування соціального педагога.

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

Тема 4. Розвиток професійних здібностей майбутнього соціального педагога

Соціально-педагогічне коригування. Алгоритм побудови програми соціально-педагогічного коригування моральних норм поведінки у дітей молодшого шкільного віку. Моделі педагогічного коригування моральних норм поведінки молодших школярів.

Семінарське заняття 6. Розвиток професійних здібностей майбутнього соціального педагога

Рекомендована література: основна [1;3;4;5] додаткова [6;7]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану, встановлені графіком навчального процесу.

Контроль навчальної діяльності студентів здійснюється за 12-бальною шкалою.

За кожен вид діяльності, студент може отримати 12 балів.

6.2. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться за навчальним матеріалом модуля після завершення лекційних і семінарських занять в письмовій формі. Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Бал	Критерії
12	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
10-11	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
8-9	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
5-7	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
3-4	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
1-2	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану, встановлені графіком навчального процесу.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Контроль навчальної діяльності студентів здійснюється за 12-бальною шкалою.

Шкала відповідності оцінок

Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок студентів
12	мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення
11	мають гнучкі знання в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
10	мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
9	добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
8	застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
7	правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
6	виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
5	відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
4	з допомогою викладача відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
3	відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконують елементарні завдання
2	відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
1	розрізняють об'єкти вивчення

6.4 Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 12-ти бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100 - бальною шкалою
12	A	98-100
11	A	94-97
10	A	93-90
9	B	89-86
8	B	85-82
7	C	81-75
6	D	74-69
5	E	68-65
4	E	64-60
3	FX	59-35
2	F	34-20
1	F	19-1

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Вступ до спеціальності»

Разом: 90 год, з них: лекції –22 год., семінарські заняття.– 12 год, практичні заняття – 8год., модульний контроль – 6 год.

I курс 1 семестр: Разом: 45 год, з них: лекції – 12 год., практичні заняття – 4 год., семінарські заняття – 6 год, модульний контроль – 2 год., самостійна робота 21 год.

Модулі	Змістовий модуль I.					
Назва модуля	Загальна характеристика студента-грінченківця та майбутньої професії					
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Моя майбутня професія. Сфери діяльності соціального педагога.	Особливості професійної діяльності.	Мій університет	Я – студент грінченківцеві. Як краще організувати навчання	. Лідерствослужіння	На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення
Теми семінарських занять		Особливості професійної діяльності.		Як краще організувати навчання		На шляху мого саморозвитку і самовдосконалення
Практичні заняття			Мій університет		Лідерствослужіння	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1					
Підсумковий контроль	Проміжний контроль					

I курс 2 семестр: Разом: 45 год, з них: лекції – 10 год., практичні заняття – 4 год., семінарські заняття – 6 год, модульний контроль – 4 год., самостійна робота 21 год.

Модулі	Змістовий модуль II.				
Назва модуля	Професійне становлення соціального педагога				
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Вимоги до особистості соціального педагога	Вимоги до особистості соціального педагога	Адаптація майбутнього соціального педагога до професійної діяльності	Професійне спілкування соціального педагога	Розвиток професійних здібностей майбутнього соціального педагога
Теми семінарських занять		Вимоги до особистості соціального педагога		Професійне спілкування соціального педагога	Розвиток професійних здібностей майбутнього соціального педагога
Практичні заняття			Адаптація майбутнього соціального педагога до професійної діяльності	Професійне спілкування соціального педагога	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2			Модульна контрольна робота 3	
Підсумковий контроль	Залік				

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. Вступ до спеціальності: методичні рекомендації для студентів спеціальності 231 "Соціальна робота" / А. І. Конончук, Т. В. Зінченко ; ред. А. І. Конончук. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 165 с.
2. Козирев М. П. Соціальна педагогіка : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 352 с.
3. Мазоха Д. С. Вступ до спеціальності «Соціальна робота»: Навчальний посібник. Київ : Міленіум, 2021. 182 с.
4. Соціальна педагогіка: навч. посіб. / О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, Т.Г. Веретенко; за ред. О.В. Безпалько. – Київ : Академвидав, 2013. 321 с.
5. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
6. Я – студент : навч. посіб. зі змінами / [Огнев'юк В.О., Жильцов О.Б. та ін. ; за заг.ред. Огнев'юка В.О.] – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 220 с.

Додаткові

1. Белавін С.П., Мітіна С.В., Орловська О.А. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 436 с.
2. Іванова І. Методи соціальної роботи (на основі Державних стандартів соціальних послуг). К.: Університет «Україна», 2018. 302 с.
3. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 192 с.
4. Менеджмент волонтерських програм: посібник для підготовки менеджерів волонтерських програм / За заг. ред. Т.І. Сила, Т.Л. Лях; авт. кол.: Т. Журавель, Т. Лях, К. Пуха та ін. – К.: ФОП Буря О.Д., 2020. 174 с.
5. Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства: особливості створення і забезпечення роботи. Метод. посіб./за заг. ред. Кочемировська О.О. - К.: ФОП Клименко, 2020. 80 с.
6. Протидія домашньому та гендерно зумовленому насильству й добробут громад. Метод. посіб./за заг. ред. Кочемировська О.О. -- К.: ФОП Клименко, 2020. 64 с.
7. Практична підготовка майбутніх соціальних педагогів: методичний посібник / А. І. Конончук, Т. В. Зінченко ; за заг. ред. А. І. Конончук. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 136 с.
8. Перхайло Н. А., Яценко Л. В. Соціально-психологічні аспекти професійного спілкування фахівців із соціальної роботи. Габітус. Випуск 17. 2020. С. 30-34.
9. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Поляничко, А. В. Кирилук. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.
10. Теорія та історія соціальної роботи – 2:навчальний посібник для студ. спеціальності 231 Соціальна робота / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.О. Потіщук. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 18 с.
11. Формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників засобами волонтерської діяльності / К.С. Червоненко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2020. № 77. С. 216-220